

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 2579/2022
07.07.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Данијеле Николић, Катарине Манојловић Андрић, Драгане Бољевић и Гордане Џакула, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Антић адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Лесковцу, ради дуга, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Врању Гж 1915/20 од 27.09.2021. године, у седници већа одржаној дана 07.07.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Врању Гж 1915/20 од 27.09.2021. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Врању Гж 1915/20 од 27.09.2021. године и пресуда Основног суда у Врању П 1156/19 од 05.10.2020. године, тако што **СЕ ОБАВЕЗУЈЕ** тужена да исплати тужилји износ од 15.989,36 динара са законском затезном каматом од 04.07.2019. године до исплате и **ОДБИЈА** захтев тужене за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 30.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да на име трошкова поступка исплати тужилји износ од 79.245,50 динара у року од осам дана од достављања преписа пресуде, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П 1156/19 од 05.10.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилја тражила да се обавезе тужена Република Србија на исплату дуга по решењу Основног суда у Врању ИИ 2751/16 од 04.10.2016. године и решењу јавног извршитеља ИИ 1395/17 од 14.11.2018. године, износа од 3.560,36 динара на име законске затезне камате, износа од 6.827,00 динара на име трошкова извршења пред судом и износа од 5.602,00 динара на име трошкова пред јавним извршитељем са законском затезном каматом на ове износе почев од 04.07.2019. године као дана подношења тужбе до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужилја да на име трошкова парничног поступка исплати туженој износ од 30.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Вишег суда у Врању Гж 1915/20 од 27.09.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена пресуда Основног суда у Врању П 1156/19 од 05.10.2020. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, благовремено изјавила ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

По оцени Врховног касационог суда, у овом спору потребно је дозволити одлучивање о тужиљиној посебној ревизији јер приложене одлуке ревизијског суда у истим или битно истоветним чињенично-правним споровима потврђују неуједначену судску праксу.

Из тог разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиље основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем о извршењу Основног суда у Врању ИИ 2751/16 од 04.10.2016. године, на предлог извршног повериоца - тужиље, одређено је извршење против извршног дужника Здравственог центра у Врању ради наплате зараде тужиље за август 2016. године са законском затезном каматом и трошкова извршења у износу од 6.827,00 динара. Извршење је одређено предложеним средством извршења - на средствима на рачуну извршног дужника. Спровођење извршења поверено је јавном извршитељу који је закључком од 12.10.2016. године наложио тужиљи да предујми трошкове извршења у износу од 5.601,01 динар, а закључком од 25.10.2016. године одредио спровођење извршења запленом средстава са рачуна извршног дужника и преносом на рачун извршног повериоца - тужиље. Извршење није спроведено предложеним средством јер се рачун извршног дужника налази у непрекидној блокади од 02.07.2016. године. Закључком јавног извршитеља ИИ 1395/17 од 24.07.2017. године промењено је средство извршења и одређено спровођење извршења пописом и пленидбом новчаних средстава која се налазе код извршног дужника. Тужиљи је зарада за август 2016. године исплаћена 06.11.2016. године због чега је она повукла предлог за извршење у том делу, а јавни извршитељ закључком ИИ 1395/2017 од 14.11.2018. године делимично обуставио извршење ради наплате главног дуга. О предлогу извршног повериоца - тужиље за промену средства извршења од 08.08.2019. године није одлучено, нити су у поступку спровођења извршења предузимане даље радње за наплату новчаног потраживања од извршног дужника. Средства за рад извршног дужника обезбеђују се од стране Републичког фонда за здравствено осигурање.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да у овом случају нема места примени члана 14. став 3. Закона о стечају и обавези тужене државе (оснивача Здравственог центра Врање) на исплату тужиљиног новчаног потраживања. По становишту судова, извршни поступак против извршног

дужника Здравственог центра Врање још увек је у току, а из доказа које је тужила предложила несумњиво не произилази да не постоји могућност наплате њеног новчаног потраживања у извршном поступку.

Изложено правно становиште нижестепених судова није правилно.

Одредбом члана 14. став 1. Закона о стечају, поред осталог, прописано је да се стечајни поступак не спроводи ни према правним лицима чији је оснивач Република Србија, Аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, а која се искључиво или претежно финансирају кроз уступљене јавне приходе или из републичког буџета, односно буџета аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Према ставу 3. наведене одредбе, за обавезе правног лица над којим се у складу са ставом 1. тог члана не спроводи стечајни поступак, солидарно одговарају њихови оснивачи.

Поштујући ову законску одредбу, код утврђене чињенице да тужила своје новчано потраживање не може наплатити јер се извршни дужник налази у непрекидној блокади од 02.07.2016. године и да се над њим не може спровести поступак стечаја, тужена солидарно одговара за дугове извршног дужника чији је оснивач и који се претежно финансира кроз уступљене јавне приходе из Републичког фонда за здравствено осигурање. Дакле, солидарна одговорност тужене за обавезе Здравственог центра у Врању, чији је оснивач, постоји на основу цитиране одредбе Закона о стечају у случају када су испуњени материјално-правни услови за отварање стечајног поступка, што је и трајнија неспособност дужника за плаћање. Због тога су нижестепени судови погрешно применили матерјилано право када су закључили да је услов за одговорност тужене окончање извршног поступка, односно његова обуштава из разлога предвиђених чланом 129. став 1. тачке 6. и 7. Закона о извршењу и обезбеђењу.

Следствено изложеном, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Одлука о трошковима поступка, садржана у трећем ставу изреке, донета је на основу члана 165. став 2. у вези са члановима 153. став 1. и 154. став 1. ЗПП. Тужили су досуђени трошкови поступка за састав тужбе у износу од 6.000,00 динара, жалбе у износу од 12.000,00 динара и ревизије у износу од 18.000,00 динара; заступања на два одржана рочишта у износу од 7.500,00 динара и два неодржана рочишта у износу од по 4.500,00 динара; судске таксе за тужбу првостепену пресуду, жалбу и другостепену пресуду у износу од по 2.138,50 динара, ревизију у износу од 4.277,00 динара и одлуку по ревизији у износу од 6.415,50 динара. Висина трошкова одређена је према вредности предмета спора, применом Адвокатске и Таксене тарифе. О траженој затезној камати на трошкове поступка, одлучено је применом члана 277. став 1. и члана 324. став 1. Закона о облигационим односима.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић